

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

JERUSALEM FROM THE BEGINNING OF MODERN TIMES TO - 40202

Last update 19-01-2016

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: geography

Academic year: 0

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Efrat Yaakov

Coordinator Email: Efyjacob@gmail.com

Coordinator Office Hours: Tuesday
Room 4612

16:30-17:30

Teaching Staff:

Prof Yoshua Ben-Arie

Course/Module description:

The course will be divided into two chapters. In the first chapter we will discuss the historical-geographical changes that occurred in Israel in the late Ottoman period, 1799-1917. The second chapter will deal with the period between the beginning of the British Mandate and the establishment of Israel, from 1917 to 1948.

Course/Module aims:

The aim of the course is a general study of the historical-geographical changes that occurred in Israel and Jerusalem from the early modern period (1799) to the War of Independence (1948).

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

Upon successful completion of this module, students will be familiar with:

- The fundamentals of historical geography thought and development.
- The formative events leading up to the historical geography changes in Eretz-Israel&eq;Palestine, from the late Ottoman period and up to the War of Independence.
- The various resources from which we can learn about historical geography changes within the research area.

Attendance requirements(%):

80%

Teaching arrangement and method of instruction: Lecture

Course/Module Content:

The first section will focus on the late Ottoman period (1917-1799), as follows:

1. The essence of the historical-geographic study method; When was the beginning of the modern period in Israel?; Eighty years of the 19th century and their division into chronological stages.
2. Sources for researching Eretz-Israel&eq;Palestine in the late Ottoman period; Western travelers' literature.

-
3. Penetration of the Western world, the Ottoman constitutional reforms and their implications; The beginning of modernization and growth of cities in Eretz-Israel&eq;Palestine.
 4. The population of Jerusalem and Eretz-Israel&eq;Palestine at the beginning of the modern period and the formation of the "old" Jewish settlement.
 5. The beginning of the Zionist movement; First Aliyah; Establishment of early settlements; Baron Edmond de Rothschild; J.C.A; General transformations in Eretz-Israel&eq;Palestine.
 6. Zionist political activity; Second Aliyah; The Palestine Office; Young Turks. The second section will discuss the British Mandate period (1917-1948):
 1. Jerusalem and Eretz-Israel&eq;Palestine at the beginning of the British Mandate; The Balfour Declaration, the British occupation, martial law, the British Mandate for Palestine, First High Commissioner period - Herbert Samuel 1917/18-1925/6).
 2. The organization of the Zionist movement, The Jewish Agency and the Jewish settlement in Eretz-Israel&eq;Palestine in the 1920s, Third and Fourth Aliyah; The period of High Commissioner Lord Plumer (1928-1929).
 3. The development of the Zionist-Palestinian conflict; 1929 Palestine riots and the effects of the high commissioner John Chancellor period (1929-1931) on the conflict.
 4. The first half-decade of the 1930s as the constitutive period of the development of the Jewish settlement in Eretz-Israel&eq;Palestine. The expansion of the Jewish settlement; The first period of Arthur Wauchope (1931-1935) as high commissioner.
 5. The Arab Revolt (riots) 1936-1939, political developments, Peel Commission; Woodhead Commission (Palestine Partition Commission); White Paper of 1939; Second World War 1939-1945.
 6. The Jewish Resistance period and the War of Independence- Settlement foundation and the political outcome; Jerusalem in focus.

Required Reading:

Chapter 1: the late Ottoman period 1799-1917.

1.24/2/2016 -The essence of the historical-geographic study method; When was the beginning of the modern period in Israel?; Eighty years of the 19th century and their division into chronological stages.

שמיר, ש. 'מתי התחילה העת החדשה בתולדות ארץ-ישראל', קתדרה 40 (תמוז תשמ"ו),
 בן אריה, י. ארץ ישראל במאה הי"ט - גילוייה מחדש, ירושלים 1970, עמ' 13-18, 52-56, 69-77,
 117-125, 175-185, 216-219.
 מעוז, מ. 'ירושלים במאה השנים האחרונות לשלטון התורכי עות'מאני', פרקים בתולדות הישוב
 היהודי בירושלים, א, (בהוצאת יד יצחק בן צבי), ירושלים תשל"ו, עמ' 260-272.

2. 2/3/2016-Sources for researching Eretz-Israel&eq;Palestine in the late Ottoman period; Western travelers' literature.

בן אריה, י. "ספרות הנוסעים המערביים לארץ-ישראל במאה הי"ט כמקור היסטורי וכתופעה

תרבותית", קתדרה, 40, 1986, עמ' 159-188.
הנ"ל, ציירה וציוריה של ארץ ישראל במאה ה-19, ירושלים-תל אביב 1992, עמ' 9-11, 80-95, 274-278.

3.9/3/2016 - Penetration of the Western world, the Ottoman constitutional reforms and their implications; The beginning of modernization and growth of cities in Eretz-Israel&eq;Palestine.

בן אריה, י. "אוכלוסיית ארץ-ישראל ויישובה ערב מפעל ההתיישבות הציונית", מחקרים גיאוגרפיה היסטורית יישובית של ארץ-ישראל, בהוצאת יד יצחק בן צבי כרך ראשון, ירושלים, 1987, עמ' 1-14.
(הודפס שנית, בן-אריה, י., ארץ בראי עברה, מחקרים בגיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל, ירושלים תשס"א, עמ' 361-376)
בן-אריה, י. "שנים עשר היישובים הגדולים בארץ-ישראל במאה התשע-עשרה", קתדרה, 19, 1981, עמ' 83-144
הנ"ל, "התפתחות הערים בארץ-ישראל" בתוך: (בן-אריה, י., ו-י' ברטל) שלהי התקופה העות'מאנית (1799-1917), כרך 8 בסדרת כרכי ההיסטוריה של א"י, הוצאת כתר ויד בן-צבי, 1983. עמ' 67 - 109.

4.16/3/2016 - The population of Jerusalem and Eretz-Israel&eq;Palestine at the beginning of the modern period and the formation of the "old" Jewish settlement.

אליאב, מ. 'קיום להתפתחותו של הישוב הישן במאה הי"ט', פרקים בתולדות הישוב היהודי בירושלים, א, (בהוצאת יד יצחק בן צבי), ירושלים תשל"ו, עמ' 44-60.
בן-אריה, י. עיר בראי תקופה, ירושלים במאה התשע-עשרה, העיר העתיקה, ירושלים תשל"ז, פרקים רביעי וחמישי, עמ' 305 - 436

5. 23/3/2016 The Arab Revolt (riots) 1936-1939, political developments, Peel Commission; Woodhead Commission (Palestine Partition Commission); White Paper of 1939; Second World War 1939-1945.

אהרנסון, ר. "שלבים בהקמת מושבות העלייה הראשונה ובהתפתחותן" ספר העליה הראשונה (בעריכת מ. אליאב, בהוצאת יד יצחק בן צבי), ירושלים תשמ"ב, א', עמ' 25 - 84.
בן-אריה, י. "היבטים גאוגרפיים בראשית התפתחותן של המושבות העבריות בארץ-ישראל", ספר העליה הראשונה (בעריכת מ. אליאב בהוצאת יד יצחק בן צבי), א', עמ' 85-94
בן-ארצי, י. המושבה העברית בנוף ארץ-ישראל, 1882 - 1914, ירושלים תשמ"ח (1988), "תהליכי הקמתן של המושבות העבריות תרמ"ב-תרע"ד (רקע היסטורי ואידיאולוגי)" עמ' 15 - 47,

6.30.3.2016 - The Jewish Resistance period and the War of Independence- Settlement foundation and the political outcome; Jerusalem in focus

שביט י. "הישוב החדש (1882 - 1917) המסגרת ההיסטורית וקווי היסוד", בתוך: בן-אריה וי. ברטל (עורכים) סדרת כרכי ההיסטוריה של א"י, כרך 8: שלהי התקופה העות'מאנית (1799-1917), הוצאת כתר ויד בן-צבי, ירושלים 1983; גלעדי, ד. וי. שביט. "מארגון עדתי מקומי לראשיתה של התארגנות כלל ארצית", שם, שם עמ' 298 - 305; שביט י. "חינוך ותרבות בישוב החדש. מצביון מסורתי-חרדי ללאומיות עברית ארץ-ישראלית", שם, שם, עמ' 306 - 315.
שילוני, צ. "הדלדול באוכלוסייה היהודית בירושלים בתקופת מלחמת העולם הראשונה", בתוך: י. בן-אריה, י. בן-ארצי ו-ח. גורן, (עורכים), מחקרים בגיאוגרפיה היסטורית יישובית של

ארץ-ישראל, (הוצאת יד בן-צבי), א', 1987, עמ' 128-151

Chapter 2: the British Mandate:

7. 6/4/2016 Jerusalem and Eretz-Israel&eq;Palestine at the beginning of the British Mandate; The Balfour Declaration, the British occupation, martial law, the British Mandate for Palestine, First High Commissioner period - Herbert Samuel 1917/18-1925/6)

ביגר, ג., מושבת כתר או בית לאומי, השפעת השלטון הבריטי על ארץ-ישראל 1917 - 1930, בחינה גיאוגרפית-היסטורית, ירושלים תשמ"ג, עמ' 1 - 41

ביגר, ג. ארץ רבת גבולות, מאה השנים הראשונות של תיחום גבולותיה של ארץ-ישראל

1840 - 1947, שדה בוקר, 2001. סיכום עמ' 221 - 232.

יוסף, ב. השלטון הבריטי בארץ-ישראל, פרשת כשלונו של משטר (בצירוף גופי המסמכים של

משטר המנדט הארצישראלי, החלטת האומות המאוחדות ומפתח העניינים), ירושלים 1948

8. 4/5/2016 The organization of the Zionist movement, The Jewish Agency and the Jewish settlement in Eretz-Israel&eq;Palestine in the 1920s, Third and Fourth Aliyah; The period of High Commissioner Lord Plumer (1928-1929).

בן-אריה, י. "התמורות העיקריות בראשית שלטון המנדט הבריטי (1917-1926)" בתוך, הנ"ל, ארץ בראי עברה, מחקרים בגיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל, ירושלים תשס"א, עמ' 377-439

הנ"ל, "פעילות לשימורה ותכנונה של ירושלים בראשית תקופת השלטון הבריטי בארץ-ישראל, 1917-1926" בתוך, בן-אריה, י., ארץ בראי עברה, מחקרים בגיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל, ירושלים תשס"א, עמ' 441 - 500.

9. 18/5/2016 The development of the Zionist-Palestinian conflict; 1929 Palestine riots and the effects of the high commissioner John Chancellor period (1929-1931) on the conflict.

בן-אריה, י., "ירושלים בתקופת המנדט הבריטי-סקירה היסטורית" ו"דברי סיכום" בתוך: הנ"ל (עורך), ירושלים בתקופת המנדט, העשייה והמורשת, ירושלים תשס"ג, עמ' 3 - 24; 501 - 520 רומן, מ. "מעברו של המרכז הדמוגרפי והכלכלי מירושלים לתל-אביב בתקופת המנדט", בתוך: ח. לבסקי (עורכת) ירושלים בתודעה ובעשייה הציונית, (קובץ מאמרים), ירושלים תשמ"ט (1989), עמ' 217-234

10. 25/5/2016 The first half-decade of the 1930s as the constitutive period of the development of the Jewish settlement in Eretz-Israel&eq;Palestine. The expansion of the Jewish settlement; The first period of Arthur Wauchope (1931-1935) as high commissioner.

אליאב, ב., (עורך), הישוב בימי הבית הלאומי 1917 - 1948, ירושלים 1976, רובינשטיין, א.,

"מיישוב למדינה: מוסדות ומפלגות", בתוך: חלק שני, עמ' 129 - 284; עמיקם, ב.

"התרחבות היישוב היהודי ותשתיתו הכלכלית", חלק שלישי, עמ' 285 - 392

פורת, י. וי. שבט (עורכים) בסדרת כרכי ההיסטוריה של א"י, כרך 9: המאנדאט והבית הלאומי, 1917 -

1947, הוצאת כתר ויד בן-צבי, ירושלים 198: שבט, י., "הארגון הפוליטי והציבורי של היישוב היהודי:

מיישוב למדינה בדרך", עמ' 20-56; 174 - 193; שבט, י., וביגר, ג., "המאנדאט הבריטי על א"י, שלטון

מנהל וחקיקה", עמ' 86 - 105; דן, א. ושמעוני, י. "החברה הערבית-פלסטינית" עמ' 263 - 290.

11. 1/6/2016 The Arab Revolt (riots) 1936-1939, political developments, Peel Commission; Woodhead Commission (Palestine Partition Commission); White Paper

of 1939; Second World War 1939-1945.

פז, י. , "ירושלים החדשה בתוכנית הסוכנות היהודית לחלוקת ירושלים 1937/8", קתדרה 72 (יוני 94) 113 - 134.

כץ, י. מדינה בדרך, התוכניות הציוניות לחלוקת א"י ולהקמת מדינה יהודית, ירושלים תש"ס.
12. 8/6/2016

The Jewish Resistance period and the War of Independence- Settlement foundation and the political outcome; Jerusalem in focus.

בן אריה, י. , "ראשית ההיסטוריוגרפיה של מלחמת העצמאות ומצב הידע בשאלת יחסי הכוחות" בתוך: מעטים מול רבים (בעריכת א. קדיש וב"ז קדר), ירושלים תשס"ו, עמ' 141 - 186
גולני, מ., אורן, א., "שאלת ירושלים במלחמת העצמאות- עיון " קתדרה 54, (דצמבר 89), 155 - 184 .

13. 15/6/2016- Summary Lecture

Additional Reading Material:

Chapter 1: the late Ottoman period 1799-1917.

בן אריה, י. , "הישובים הכפריים בסנג'ק עזה (כולל יפו ורמלה) בשנות ה-70 של המאה ה-19", שלם, ה', 1987, עמ' 187-339. (הודפס שנית, בן-אריה, י. , ארץ בראי עברה, מחקרים בגיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל, ירושלים תשס"א, עמ' 311 - 360.

הנ"ל, "הנוף היישובי של ארץ-ישראל ערב ההתיישבות הציונית", תולדות הישוב היהודי בארץ ישראל מאז העליה הראשונה, התקופה העות'מאנית, חלק ראשון (בעריכת י' קולת), (האקדמיה הלאומית למדעים) ירושלים, 1989, עמ' 75-142.

הנ"ל, "סנג'ק ירושלים בשנות השבעים של המאה ה-19", קתדרה 36, 1985, עמ' 22-73.
בן-גוריון, ד., ו.י. בן-צבי, ארץ-ישראל בעבר ובהווה, (תרגום: ד. ניב, מבחר פרקים מהספר המקורי שהופיע בניו-יורק, 1918, באידיש, ההדירו: אליאב, מ. ו.י. בן-אריה), ירושלים תש"ם (1980).

גורן, ח. לכו חיקרו את הארץ, המחקר הגרמני של א"י במאה התשע-עשרה, ירושלים 1999
קדר, ב. ז. , מבט ועוד מבט על ארץ-ישראל: תצלומי-אוויר מימי מלחמת העולם הראשונה מול תצלומים בני זמננו, ירושלים 1991.

קרק, ר. יפו 1799 - 1917, צמיחתה של עיר, ירושלים 1984.

כרמל, א., ההתיישבות הגרמנית בארץ-ישראל בשלהי התקופה העות'מאנית, בעיותיה המדיניות והבינלאומיות ירושלים תשל"ג, 1973.

Chapter 2: the British Mandate

גלבר, י. , מולדת חדשה, עליית יהודי מרכז אירופה וקליטתם 1933 - 1948, ירושלים 1980
דותן, ש., המאבק על ארץ-ישראל, תל-אביב 1981

לורך, נ. תולדות מלחמת העצמאות, תל-אביב 1959

מקובר, רחלה, שלטון ומנהל בארץ-ישראל 1917 - 1926, ירושלים תשמ"ח

ענף היסטוריה של צה"ל, תולדות מלחמת הקוממיות, הוצאת מערכות, תל-אביב 1957

פורת, י., צמיחת התנועה הלאומית הערבית הפלסטינאית 1918 - 1929, תל-אביב 1976

פורת, י. ממהומות למרידה, התנועה הלאומית הפלסטינית 1929 - 1939, תל-אביב 1978.

פרידמן, מ., חברה ודת, האורתודוכסיה הלא-ציונית בארץ-ישראל תרע"ח-תרצ"ו 1918-1936 ,
ירושלים תשל"ח (1978).
ראובני, י. , ממשל המנדט בא"י , ניתוח היסטורי-מדיני, רמת-גן 1993.
רייכמן, ש., ממאחז לארץ מושב, יצירת המפה היישובית היהודית בארץ-ישראל 1918 - 1948
ירושלים תשל"ט (1979).

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 100 %

Presentation 0 %

Participation in Tutorials 0 %

Project work 0 %

Assignments 0 %

Reports 0 %

Research project 0 %

Quizzes 0 %

Other 0 %

Additional information:

Attendance Requirement